

Čís. 1727.

Udáváním (obviňováním) někoho ze zločinu (§ 209 tr. zák.) jest tvrzení, že určitá osoba spáchala určitý zločin. Nestačí pouhý projev, že osoba jím dotčená dopustila se zločinu, označeného v projevu jen dle názvosloví trestního zákona. Vyžaduje se, aby byly tvrzeny skutečnosti, které jak po stránce objektivní tak i po stránce subjektivní naplňují skutkovou podstatu zločinu.

(Rozh. ze dne 17. září 1924, Zm I 356/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 11. dubna 1924, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem utrhání na cti podle Šu 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Stížnosti nelze upříti oprávnění pokud namítá dle čís. 9a), 9b) a 10 Šu 281 tr. ř., že zjištěným obsahem projevu stěžovatelova není opodstatněna zákonná známka udávání pro zločin (zneužití moci úřední). Udáváním (obviňováním) někoho ze zločinu rozumí se tvrzení, že určitá osoba spáchala určitý zločin. Nestačí pouhý, byť zlomyslný úsudek, t. j. projev, že osoba, projevem dotčená, dopustila se zločinu, označeného v projevu dle názvosloví trestního zákona, nejsou-li v projevu současně uvedeny skutkové předpoklady, z nichž se závěr odvozuje, nebo, jsou-li uvedeny toliko předpoklady takové, které při správném svém hodnotění k onomu závěru nepoukazují. Předpokládá se naopak, že jsou tvrzeny skutečnosti, které jak po stránce objektivní, tak i po stránce subjektivní naplňují skutkovou podstatu zločinu, takže vědomost o nich dává, nebo může dát vrchnosti podnět k tomu, by zavedla proti nařknuté osobě vyšetřování neb alespoň pátrání pro určitý skutek povahy zločinné. Rozhodovací důvody soudu prvé stolice vyslovují po této stránce, že obžalovaný obviňoval v podání, o něž jde, četnického nadporučíka N-a — tehdy ještě v činné službě — ze skutku, jenž obsahuje nepochybně obviňování ze zločinu zneužití moci úřední. Jaký to byl skutek, rozsudek nerozvádí, připojuje k oné větě toliko další větu, že výčitka, N-ovi činěná, míří k tomu, že zneužívá svého postavení, že působí na jiné úředníky a tím chrání podlouníka, a že se v podání výslovně žádá, aby se proti N-ovi zavedlo řízení pro trpění podvodu na státu. Nehledíc k tomu, že rozhodovací důvody neuvádějí a ani jinak není vidno, o která místa podání stěžovatelova opírá se věta o zneužití postavení N-em, jest zřejmo, že těmito větami se netvrdí skutečnost, opodstatňující skutkovou podstatu zločinu Šu 101 tr. zák. (§ 380 voj. tr. zák.), která předpokládá po stránce objektivní, že veř. úředník zneužívá ve svém úřadě nebo ve své službě moci úřední nebo služební jemu svěřené, a po stránce subjektivní, že tak činí v úmyslu, by někomu způsobil škodu. Nezáleželo by ovšem na tom, zda byla nařknutá osoba ve veřejné službě (úřadě ještě) v době, kdy byla obviňována. Rozhodným jest jen

zda byla činným úředníkem veřejným v době, kdy se udály skutečnosti, jimiž zneužil moci úřední (služební.) Proto lze ponechat stranou otázku, poukazují-li slova rozhodovacích důvodů »tehdy ještě aktivního« na dobu, kdy stěžovatel N-a udal (obviňoval), a je-li tento skutkový předpoklad stížen formální vadou, stížností vytýkanou, či nikoliv. Avšak rozhodovací důvody nikterak nekonkretisují povšechná tvrzení (o zneužití postavení, o působení na jiné úředníky, o chránění podloudníka a o trpění podvodu na státu) poukazy na skutečnosti, v podání tvrzené, a neuvažují o tom, jak souvisí tato činnost a nečinnost N-ova, toliko povšechně naznačená s oborem působnosti, která ohledně důchodkových přestupků přísluší četnictvu a náležela N-ovi podle §§ů 508, 509 důchodkového tr. zák. a §§ů 26 čís. 1 a 2, 27, 91, 98, 109 instr. pro četnictvo. Opomíjejíce v této souvislosti, co podání stěžovatelovo uvedlo o skutečnostech ohledně oznámení H-em na N-a, neuvažují rozhodovací důvody obzvláště o tom, je-li obsahem podání stěžovatelova tvrzeno, že N. jednal určitým způsobem, přičicím se služebním jeho povinností, nebo opomenul určitá opatření dle služebních povinností mu náležející v úmyslu zlém, §em 101 tr. zák. (380 voj. tr. zák.) předpokládaném, t. j. v úmyslu, by tím někomu škodu způsobil, nebo vytýkala-li se N-ovi toliko nedbalost. K tomu budiž jen podotčeno, že rozhodovací důvody mluví prostě o trpění podvodu, kdežto podání užívá slov »pro úmyslné trpění podvodu«. Tím, co rozhodovací důvody zjišťují o obsahu a smyslu podání stěžovatelova, není skutková podstata zločinu zneužití moci úřední, zejména po stránce subjektivní opodstatněna. Rozsudek spočívá tudíž ve výroku, že podání obžalovaného obviňovalo N-a z tohoto zločinu, na nesprávném výkladu zákona, i bylo jej z důvodu čís. 10 §u 281 tr. ř. jako zmatečný zrušiti, aniž bylo třeba zabývati se ostatními vývody zmateční stížnosti. Rozhodovati o tom, jaký jest obsah a smysl písemného projevu, obzvláště, je-li jím tvrzeno, že určitá osoba předsevzala určité skutky s hlediska trestního zákona závažné, v úmyslu, trestním zákonem předpokládaném, spadá do oboru skutkově zjišťovací činnosti, která jest vyhražena nalézacímu soudu. Nelze se tudíž obejít bez hlavního přelíčení v první stolici. Bylo proto dle §u 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z r. 1878 stížnosti vyhověno ihned v zasedání neveřejném a uznáno, jak shora uvedeno.

Čís. 1728.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Rušení obecného míru dle §u 14 čís. 3 a 5 zákona.

Přirovnávání kmenů národa k zvířatům s úmyslem zlehčujícím jest způsobilým prostředkem popuzovati k zášti.

Výrok proti kultuře národa směřuje zároveň i proti národu samému.

(Rozh. ze dne 17. září 1924, Zmⁱ II 208/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě